

สวค. 2/101
วันที่ 18 ม.ค. 52
เวลา 14-10 ม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 3935 ร.100
วันที่ 18 พ.ค. 2552 1252

ที่ ศธ 04188/ 1642

กระทรวงศึกษาธิการ
กทม.10300

18 พฤษภาคม 2552

เรื่อง ข้อเสนอของสถานักเรียน ประจำปี 2552

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ตามที่ ท่านนายกรัฐมนตรีได้กรุณาให้สถานักเรียนไทย ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนสถานักเรียนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 185 คน และนักเรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษ (นักเรียนพิการ) 8 คน รวมทั้งสิ้น 193 คน ร่วมกับคณะครูที่ปรึกษา 193 คน นำเสนอผลงานของพื้นที่ ในวันที่ 10 มกราคม 2552 เวลา 10.30-11.00 น. ณ ตึกสันติไมตรี หลังนอก ทำเนียบรัฐบาล นั้น

กระทรวงศึกษาธิการขอเรียนว่า ในปี 2552 นี้ สถานักเรียนได้นำเสนอประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่ 1 เรื่องสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาการทิ้งขยะ และการเผาทำลายขยะเพิ่มอันเป็นสาเหตุของการเกิดมลภาวะที่เป็นพิษ ส่งผลให้เกิดสภาวะเรือนกระจก ภาวะโลกร้อน ตลอดจนเกิดภัยธรรมชาติต่างๆ

คณะสถานักเรียนได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีแนวคิดที่จะดำเนินโครงการ “นักสืบสิ่งแวดล้อม” โดยมีหลักการในการดำเนินงาน ดังนี้

1. สำรวจปัญหาสิ่งแวดล้อมจากพื้นที่ต่างๆ
2. เริ่มต้นจากองค์กรนักเรียน โดยเริ่มจากระดับชั้นเรียนตั้งแต่ระดับเล็กไปถึงระดับที่ใหญ่ขึ้น
3. จัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อให้เห็นถึงการกระทำที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม
4. รมรงค์ให้เริ่มจากตัวเองก่อน มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง เพราะจะทำให้สามารถบอกต่อคนอื่นได้
5. ติดตามและประเมินผล รวบรวมข้อมูลและจัดทำเป็นสถิติ เพื่อเป็นตัวชี้วัดให้เห็นถึงความก้าวหน้าและการดำเนินงาน
6. ขยายผลสู่ชุมชนและองค์กรต่างๆ ในสังคม

สถานักเรียนเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานโครงการดังกล่าวจะสามารถทำให้สภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่มีการฟื้นฟูและดีขึ้น ตลอดจนเด็กและเยาวชนในพื้นที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตัวเอง

ประเด็นที่ 2 เรื่องวัฒนธรรมที่ปัจจุบันพบว่าวัฒนธรรมสมัยใหม่รุกคืบเข้ามา โดยที่เด็กและเยาวชนขาดวิจารณญาณที่จะนำมาผสมผสานกับเอกลักษณ์วัฒนธรรมของไทย สถานักเรียนจึงวางแนวทางการทำงานทางด้านวัฒนธรรมไทย โดยเน้นวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมที่วัยรุ่นสามารถนำไปใช้ได้

/ชีวิตประจำวัน...

ชีวิตประจำวัน เช่น แต่งกายด้วยชุดประจำท้องถิ่น 1 วันต่อสัปดาห์ หุงมือห้องเข้าวัดในวันสำคัญของ ประเพณีไทย การจัดการเรียนรู้ในเรื่องภาษาถิ่น การจัดลานวัฒนธรรม ซึ่งคณะสถานักเรียนได้วางหลัก ในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ใช้เครือข่ายสถานักเรียนไทย โดยเริ่มต้นจากองค์กรสถานักเรียน/ชุมนุมักเรียนในโรงเรียน
2. สนับสนุนและร่วมกับปราชญ์ชุมชนในท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนที่วัฒนธรรม เช่น การจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคม ครูสามารถใช้แผนที่วัฒนธรรมเพื่อดูว่าชุมชนใกล้โรงเรียนมีอะไร น่าสนใจ ก็จะพาไปเรียนรู้ยังสถานที่จริง ทั้งนี้ในแต่ละท้องถิ่นจะมีภูมิปัญญาที่สามารถนำมาบันทึกใน แผนที่วัฒนธรรมได้แตกต่างกัน

การดำเนินงานดังกล่าวจะทำให้เด็กและเยาวชนไทยได้ทราบถึงแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในท้องถิ่นของตนเอง เกิดความรักความหวงแหนในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง ตลอดจนบุคคลทั่วไป ในท้องถิ่นได้รับความรู้จากผู้ที่มีความรู้ความสามารถในชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น

ประเด็นที่ 3 เรื่องพฤติกรรมเด็กและเยาวชน ปัจจุบันพบว่าปัญหาที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนจะเป็นปัญหาในเรื่องของสิ่งเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อันมีสาเหตุมาจากเด็กและเยาวชนไทยขาดทักษะในการดำเนินชีวิต ดังนั้นเพื่อให้ปัญหาอบายมุขในเด็ก และเยาวชนลดน้อยลง คณะสถานักเรียนได้มีแนวทางหลักในการสร้างแกนนำนักเรียนในแต่ละพื้นที่ ให้ทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ในกลุ่มเสี่ยง ทั้งในรูปแบบโครงการหรือกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ และการ ดำเนินชีวิตประจำวันร่วมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาเพื่อนำไปขยายผลสู่เพื่อนนักเรียน ในกลุ่มเสี่ยงอื่นๆ และได้เสนอเป็นโครงการ “ห้องเรียนชีวิต” ซึ่งมีหลักในการดำเนินงานดังนี้

1. เพื่อสำรวจพฤติกรรมเด็กและเยาวชน สอบถามความประพฤติกจากคุณครู ผู้ปกครอง และจัดทำสรุปปัญหาพฤติกรรม
2. ดำเนินการแก้ไข โดยเริ่มจากนักเรียนให้ได้ผ่านการเรียนรู้และฝึกอบรมเรื่องของ “ทักษะชีวิต” ได้แก่ การพูด การฟัง การตัดสินใจ การปฏิเสธ และการให้คำปรึกษา โดยมีการถ่ายทอด ในรูปแบบของพี่ช่วยน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน
3. ร่วมกันจัดทำและมอบสรุปบันทึกกิจกรรมให้แก่ผู้ปกครองและเยาวชนที่เข้าร่วม โครงการเพื่อบันทึกพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป
4. ร่วมกันประเมินและสรุปผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน
5. สร้างและกระจายเครือข่ายจากโรงเรียนสู่โรงเรียน จากโรงเรียนสู่ชุมชนของกลุ่ม อาสาสมัคร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและเยาวชน โดยโครงการนี้สามารถ ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ของช่วงเวลานั้นๆ

ประเด็นที่ 4 เรื่องปัญหาการติดยาของเยาวชน ซึ่งปัจจุบันนับว่าเป็นปัญหาที่มีอิทธิพล ต่อการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน ส่งผลให้มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นและแพร่หลายไปใน

กลุ่มเด็กและเยาวชนอย่างรวดเร็ว แม้ทุกภาคส่วนจะร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่ก็ยังขาดการประสานงาน และบูรณาการกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ส่งเสริมการติดเกมของเด็กและเยาวชน ก็ยังคงมีอยู่ต่อไป เช่น การที่มีร้านเกมเกิดขึ้นใกล้โรงเรียนอย่างมาก หรือการที่ให้เด็กและเยาวชนเข้าไปเล่นอย่างเสรี อีกทั้งยังมีเกมที่เป็นอันตรายเป็นการยั่วยุให้เด็กอยากเข้าไปลองเล่น ซึ่งจะเกิดปัญหาด้านนี้อีกมากมาย โดยสถานักเรียนได้เสนอแนวทางแก้ไขไว้ดังนี้

1. ขอให้รัฐบาลส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เด็กสามารถแสดงออกอย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น การจัดพื้นที่การแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ให้กระจายทุกพื้นที่ เพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนและความต้องการของเด็กและเยาวชน

2. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายเด็กและเยาวชนเพื่อการแก้ไขปัญหาติดเกม ซึ่งจะทำให้เกิดช่องทางการติดต่อสื่อสาร และการประสานงานกันอย่างเป็นระบบ

3. ขอความกรุณาให้รัฐบาลมีมาตรการกำจัดการร้านเกมที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม และติดตามปัญหาเรื่องนี้อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

ประเด็นที่ 5 ปัญหาของนักเรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษ (เด็กพิการ) ปัจจุบันมีปัญหาและอุปสรรคในการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษ ได้แก่ ด้านการขาดแคลนบุคลากรเฉพาะทาง อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ยังไม่เพียงพอ เช่น หนังสือ อุปกรณ์ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ เครื่องมือสำหรับเด็กพิการทางด้านสายตา เด็กหูหนวก เป็นต้น แนวทางในการแก้ปัญหา มีดังนี้

1. ขอให้เพิ่มงบประมาณเพื่อการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการให้เพียงพอ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์อักษรเบรล เครื่องช่วยฟัง รวมทั้งเพื่อการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญเฉพาะทางสำหรับเด็กพิการ

2. เปิดโอกาสให้จัดการศึกษาแบบเรียนร่วมให้มากกว่าเดิม จาก อัตรา 1:8 เป็น 1:4

ประเด็นที่ 6 ปัญหาผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีผลต่อคุณภาพการเรียนของนักเรียน ซึ่งมีปัญหาหลักคือการขาดโอกาสทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนบางแห่งจำเป็นต้องหยุดการเรียนการสอนเพื่อรักษาชีวิตของครู นักเรียน รวมทั้งทรัพย์สินของทางราชการ ทำให้นักเรียนมีการเรียนอย่างไม่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ต้องนำความรู้ไปใช้ในการสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับอุดมศึกษา ถึงแม้จะมีโควตาก็ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียน สำหรับวิธีการแก้ปัญหาจะสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของพื้นที่ คือขอให้มีการจัดส่งบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถลงไปในพื้นที่มากขึ้น และตรงกับปัญหาความขาดแคลนบุคลากรตามสาขาวิชาหลักที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียน

หลังจากการนำเสนอประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะของสถานักเรียน นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้มอบแนวนโยบายแก่สถานักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการอาจปรับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนใหม่ โดยการจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้จริงนอกห้องเรียน ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม เช่น กีฬา หรือการเข้าไปสัมผัสชุมชน เพราะการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายจะทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนและเกิดการปฏิบัติจริงมากกว่าการเรียนรู้ในห้องเรียนหรือในโรงเรียน

2. การแก้ปัญหาเด็กติดเกม เป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกัน โดยการสร้างให้เด็กรู้จักสร้างภูมิคุ้มกันให้ตัวเอง สร้างวินัยให้ตัวเอง และควรสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ให้เด็ก

3. ปัญหาของนักเรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษ ควรสร้างความตื่นตัวให้กับการจัดการศึกษาพิเศษ โดยการจัดหาบุคลากร ซึ่งต้องมีการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูที่สร้างคนให้มีความพร้อมมาทำหน้าที่

4. การจัดการศึกษาในภาคใต้ จะจัดให้มีกลไกที่จะดูแลปัญหา ทั้งปัญหาความมั่นคง การศึกษา และวัฒนธรรม โดยจัดให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และจัดการศึกษาที่หลากหลาย กลมกลืน สอดคล้องกับวิถีชีวิตในพื้นที่

เพื่อสนองตอบต่อนโยบายของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และส่งเสริมการดำเนินงานของสถานักเรียนที่ได้แสดงความมุ่งมั่นที่จะมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการสร้างสรรค์สังคม กระทรวงศึกษาธิการได้สนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสมทำกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้นอกห้องเรียนและจากการทัศนศึกษา ตลอดจนปรับปรุงการเรียนการสอนทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น แต่ได้พิจารณาเห็นว่า กระทรวงอื่นๆ ล้วนมีความรู้ความชำนาญและทรัพยากรที่จะช่วยอนุเคราะห์การดำเนินงานของสถานักเรียนในสาขาที่เกี่ยวข้องเช่นกัน จึงเห็นสมควรนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และขอความสนับสนุนจากกระทรวงและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อขอความร่วมมือหน่วยงานในพื้นที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะสถานักเรียน

2. กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อขอความร่วมมือวัฒนธรรมจังหวัดในการให้ข้อมูล องค์ความรู้ ข้อเสนอแนะ และสนับสนุนการดำเนินงานของคณะสถานักเรียนในพื้นที่ และขอความร่วมมือให้มีการตรวจสอบและเฝ้าระวังร้านเกมที่เปิดอย่างผิดกฎหมาย และไม่เหมาะสม

3. กระทรวงมหาดไทย ในการมอบหมายให้ส่วนราชการในระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมการจัดให้มีพื้นที่ลานวัฒนธรรมกระจายในทุกพื้นที่ และดูแลสนับสนุนการทำงานของสถานักเรียน และองค์กรเด็กต่าง ๆ ในพื้นที่

4. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อขอความร่วมมือให้หน่วยงานในพื้นที่ให้การดูแลและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะสถานักเรียนฯ รวมทั้งเป็นหน่วยประสานให้คณะสถานักเรียนสามารถดำเนินงานร่วมกับสภาเด็กและเยาวชน องค์กรเด็ก และเยาวชนอื่นๆในพื้นที่

/5. สำนักงาน...

5. สำนักงานตำรวจแห่งชาติให้การสนับสนุน ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
สถานักเรียน และองค์กรเด็กอื่น ๆ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจัง

6. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการตรวจสอบและป้องกันเว็บไซต์
ที่ไม่เหมาะสม และเป็นอันตรายต่อเด็กและเยาวชน

7. กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่มีสถานศึกษาในสังกัด ร่วมกันดำเนินการ
เกี่ยวกับ โอกาสทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ได้รับผลกระทบจาก
เหตุการณ์ความไม่สงบ รวมทั้งร่วมกับองค์กรที่รับผิดชอบเรื่องเด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษ (เด็กพิการ)
ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดหาบุคลากรเฉพาะทางและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ยังมีไม่เพียงพอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความสนับสนุนตามที่เห็นสมควร

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน

โทร/โทรสาร 0 2281 1955